

Riedsútstel

It Debat	: 11 september 2025
Agindapunt	: 7
Status	: Opiniërend
Program	: 3 – Economie
Portefúljehâlder	: C.M. de Pee
Amtner	: J. Sijtsma
Bylage	: 1. Centrumplan Burgum 2. Centrumvisie Burgum 3. Rapportage parkeeronderzoek Burgum 4. Verlichtingsplan Centrum Burgum 5.1 KSO Fryslân Hoofdrapportage 5.2 KSOFrys-factsheet Tytsjerksteradiel-Burgum
Saak- en stiknûmer	: 2025063010254 en 25ZG289798

Underwerp

Centrumplan Burgum verbetering Schoolstraat, Passaazje en Markt

Koarte ynhâld

Het winkelcentrum van Burgum vervult een belangrijke regionale functie. In 2021–2022 is een nieuwe Centrumvisie opgesteld, die op 15 september 2022 door de gemeenteraad is vastgesteld. Deze visie bevat 11 actielijnen om de ambities te realiseren. De raad heeft drie actielijnen met prioriteit aangemerkt. Eén daarvan richt zich op het verbeteren van de Schoolstraat, Passaazje en Markt.

In werkgroepen met vertegenwoordigers van ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en andere belanghebbenden is een concreet plan uitgewerkt: het Centrumplan Burgum. Dit plan wordt door het college van burgemeester en wethouders nu opiniërend aan de gemeenteraad voorgelegd, zodat de raad richting kan geven aan de uitvoering en kennis kan nemen van de financiële consequenties van het Centrumplan Burgum. Na de opiniërende behandeling wordt het definitieve voorstel op korte termijn besluitvormend aan de raad voorgelegd.

Foech fan de ried / kolleezje

Het college legt dit voorstel opiniërend voor aan de raad in het kader van haar uitvoerende verantwoordelijkheid. De raad kan binnen haar kaderstellende en controlerende rol richting geven aan de verdere uitwerking.

Taljochting

De Centrumvisie Burgum (bijlage 2) benoemt 11 actielijnen om de positie van het winkelcentrum te versterken. De raad gaf prioriteit aan drie actielijnen:

- a. Verbetering van Schoolstraat, Passaazje en Markt.

- b. Planologische borging van winkelfuncties in het kernwinkelgebied.
- c. Uitvoeren van parkeeronderzoeken, met het oog op een betere parkeerstructuur, ook voor bewoners. Hierbij is samenhang met het op te stellen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).

Organisatie

In samenwerking met een externe projectleider is een plan van aanpak opgesteld voor de uitwerking van de eerste actielijn; verbeteringen aan Schoolstraat, Passaazje en Markt. Actielijn c (parkeerstructuur) is daarin betrokken. Aan de voorkant zijn betrokkenen geïnformeerd over het plan van aanpak. Per straat is een werkgroep gevormd met daarin ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en andere betrokkenen. Zij kregen informatie over landelijke trends, het recente koopstromenonderzoek (bijlage 3) en inspirerende voorbeelden van elders.

De thema's vergroening, verduurzaming en parkeren zijn nadrukkelijk meegenomen. De werkgroepen keken naar aspecten zoals mobiliteit, sfeer en verblijfskwaliteit, met als doel het centrum aantrekkelijker te maken als verblijfsgebied.

Hun adviezen zijn besproken in een stuurgroep waarin de beleidsvelden beheer, stedenbouwkunde en economie vertegenwoordigd zijn. Vanuit de organisatie zijn alle relevante afdelingen betrokken bij de planvorming en technische uitwerking. De conceptplannen zijn op 4 juni jl. gepresenteerd tijdens een drukbezochte informatiebijeenkomst in het gemeentehuis van Burgum.

Het Centrumplan

In het Centrumplan (bijlage 1) treft u een uitwerking aan van voorgestelde verbeteringen aan voor Markt, Schoolstraat en Passaazje. In deel I wordt de actualiteit van alle 11 actielijnen uit de Centrumvisie toegelicht. Dit omdat kennis en inzicht in deze actielijnen ook direct van invloed zijn op de ruimtelijke uitwerking van het Centrumplan. Er zijn op onderdelen al flinke stappen gezet.

1. **Parkeren:** Er is een parkeerdrukmeting (bijlage 3) uitgevoerd om meer inzicht te krijgen over het parkeren in Burgum. Door vergroening verdwijnen er een aantal parkeerplaatsen op de Markt. Daarnaast is er een toenemende druk vanuit het wonen in het centrum. Er is compensatie gevonden door op andere plekken (de Markt, Pastoriekamp) parkeerplekken toe te voegen. Er komt een duidelijker P-routing en verwijzing.
2. **Verlichting:** Voor het centrumgebied is met externe expertise een verlichtingsplan (bijlage 4) opgesteld. De voorgestelde verlichting is duurzamer, vriendelijker qua uitstraling en geschikt in combinatie met sfeerverlichting.
3. **Duurzaamheid:** In de voorgestelde plannen is er integrale aandacht voor duurzaamheid. Niet alleen in verlichting, maar ook in de vergroening. De bestaande wateropvang in kratten onder de Markt blijft intact. Er komen extra laadpunten voor elektrische auto's. Daarnaast worden de stenen uit de Schoolstraat hergebruikt.

In deel II is de ruimtelijke vertaling gemaakt van de maatregelen die worden voorgesteld voor de verbeteringen aan voor Markt, Schoolstraat en Passaazje. Tenslotte wordt in deel III nader ingegaan op de fasering en de financiën.

Hieronder worden een aantal hoofdlijnen per straat kort toegelicht.

Markt:

De Markt is een belangrijk onderdeel van het centrumgebied. Er zijn meerdere supermarkten gevestigd aan de Markt. Dat verklaart ook de huidige robuustheid van het parkeerterrein. Tegelijkertijd wordt aan de vergroening van het centrum een hoge waarde

toegekend. Een belangrijk aspect is klimaatadaptatie. Vergroening is een maatregel tegen hittestress. Een groene promenade (de wandelzone tussen Plus- en Jumbo supermarkt) met zitplekken en sfeerverlichting vormt de basis van het nieuwe ontwerp. Hierdoor voegt de maatvoering van de Markt ook beter in de omgeving. In een latere fase worden extra, solitaire boomeilanden toegevoegd op het plein. De schuingeplaatste lichtmasten worden gebruikt als kunstobject met daarin 'fierljeppers'.

Schoolstraat:

De Schoolstraat fungeert als hoofdwinkelstraat. De aanpassingen kenmerken zich door behoud en vergroening. Een lint van bomen appelleert aan de beelden van vroegere tijden. De bestaande Lindebomen in het westelijk deel blijven bestaan en gaan over in een rij van zuilvormige bomen in het oostelijk deel. Parkeergelegenheid wordt geconcentreerd aan de zuidzijde. Extra bomeneilanden en vernieuwing van de verlichting zorgen voor een nieuw straatbeeld. We willen het bezoeken van het centrum op de fiets graag stimuleren. Een concentratie van fiets-parkeer plekken is gewenst en zal gestimuleerd worden door het plaatsen van zogenaamde fietsnietjes.

In het verlengde van de plannen voor de Schoolstraat worden 2 aangrenzende deelgebieden meegenomen. De Pastoriekamp (onderdeel van Schoolstraat) en Park XXX (onderdeel van de Markt), de verbindingsweg tussen de Schoolstraat en de Markt nabij De Pleats. Een deel van de parkeerfaciliteiten op de Markt die worden aangewend voor vergroening kunnen worden gecompenseerd aan de Pastoriekamp (20 parkeerplaatsen extra). De herontwikkeling van de 'oude Scapinolocatie' biedt een goede aanleiding om het verbinding gebied tussen Schoolstraat en Markt te vergroenen in een parkachtige setting met een wandel- en fietsverbinding. Hierdoor wordt dit gebied ook een interessant verblijfsgebied met groene uitstraling.

Passaazje:

De Passaazje vormt een smalle maar belangrijke verbinding tussen Markt en Schoolstraat. De herinrichting maakt van deze doorgang een aantrekkelijke wandelroute. Door gebruik van beplanting, muurschilderingen en kunstobjecten ontstaat een verrassende mix van fictie en non-fictie. Denk aan vergezichten op het coulisselandschap en een verwijzing naar de kenmerkende pingo's in het gebied.

Regionale context

De ambities voor kwaliteitsverbetering van het regionaal winkelcentrum Burgum staat niet op zichzelf. De gunst voor de klant speelt in alle centrumgebieden. Recent zijn de winkelgebieden van Surhuisterveen en Buitenpost heringericht. In Dokkum en Kollum zijn plannen gemaakt en (deels) in uitvoering voor kwaliteitsverbeteringen van de winkelgebieden. En in Leeuwarden en Drachten zijn robuuste plannen gemaakt voor de vergroening en het aantrekkelijker maken van de binnensteden. Het toevoegen van groen is overigens in Nederland een belangrijk 'gezondheidsthema' dat meespeelt bij de herinrichting van centra van steden en dorpen. Met de toename van hittestress in steden is er, naast beleving, ook meer behoefte aan verkoeling in centrumgebieden.

Klimaatadaptatie

De uitwerking van het Centrumplan is toegespitst op de inrichting en het gebruik van het openbaar gebied in het winkelhart. Zoals bekend hebben we in toenemende mate te maken met hevige regenbuien. Om hier ook in de toekomst goed op te kunnen inspelen wordt vanuit team Beheer een inventarisatie uitgevoerd naar de kwaliteit van het rioolstelsel Volgens ons vGRP "Wettersoarch" zal worden onderzocht of het centrum klimaat robuuster kan worden gemaakt. In de uitvoering van het Centrumplan wordt rekening gehouden met volgtijdelijkheid in de uitvoering van werkzaamheden.

Financiën

Alle uitvoerende werkzaamheden kunnen niet tegelijkertijd worden uitgevoerd. In het Centrumplan (deel III) is een fasering uitgewerkt voor de periode 2026-2029. Van de 3 deelgebieden wordt de Markt in 2026 uitgevoerd, de Passaazje in 2027 en de Schoolstraat in 2028.

Voor de financiële raming is gebruik gemaakt van diverse SKK-kostenramingen, voorlopige offertes en doorrekening vanuit team Beheer. Gelet de fasering wordt uitgegaan van 15% indexering over deze periode.

Begroting:

Fasering afgerond	Onderdelen	Investering
Fase 0: 2026	Bestekken en aanbestedingen	
Fase 1: 2026	Bewegwijzering, kunst en parkeren bij bibliotheek	€ 500.000
Fase 2: 2026	Uitvoering Markt en verlichting centrum	€ 1.350.000
Fase 3: 2027	Uitvoering Passaazje	€ 975.000
Fase 4: 2028	Uitvoering Schoolstraat	€ 800.000
Fase 5/6: 2028-2029	Park XXX en extra groene vakken op Markt	€ 200.000
Totaal		€ 3.825.000

Op grond van de nota "waardering en afschrijving vaste activa" gaat het om investeringen met Maatschappelijk Nut in de openbare ruimte. Deze investeringen worden gedurende de looptijd afgeschreven, wat leidt tot jaarlijkse kapitaallasten. Elke fase wordt als apart project beschouwd waarvoor een krediet beschikbaar gesteld zal moeten worden. Daarnaast zullen de onderhoudskosten als gevolg van areaaluitbreiding voor met name groen toenemen. De totale jaarlijkse lasten lopen, gegeven de fasering, op van € 97.500 in 2027 tot € 216.250 in 2029 en verder.

Voor deze lasten is binnen de huidige meerjarenraming geen dekking aanwezig en dat betekent dat de lasten ten laste van het begrotingssaldo komen.

Tijdens de behandeling van de Kadernota op 3 juli jl. heeft de raad een motie (M-7-1) aangenomen over 'aanpassing vervallen onderwerpen en stelposten'. Hierin is het college verzocht om een aantal onderwerpen uit de lijst te vervallen onderwerpen (de zogenaamde B-lijst van de Kadernota) alsnog op te nemen in de begroting 2026-2029. Het Centrumplan Burgum verbetering Schoolstraat, Passaazje en Markt maakt onderdeel uit van de aangenomen motie. De uitwerking van het Centrumplan Burgum ligt nu opiniërend voor aan de raad. Op basis van de richting die de raad meegeeft, wordt het definitieve voorstel op korte termijn besluitvormend aan de raad voorgelegd.

Opiniërende behandeling

De volgende vragen leggen wij aan u voor om richting te geven voor het besluitvormingstraject.

1. Verwachtingen en vertaling van de Centrumvisie

In hoeverre sluit de inhoudelijke uitwerking van de Centrumvisie Burgum in het voorliggende Centrumplan aan bij de verwachtingen van uw raad, met name ten aanzien van de actielijn 'Verbeteringen Schoolstraat, Passaazje en Markt'? Past het Centrumplan binnen de eerder door de raad gestelde kaders in de Centrumvisie?

2. Vergroening en parkeren in en rond het centrum

Een belangrijk pluspunt van het centrum van Burgum is de ruime, gratis parkeergelegenheid, het aantrekkelijke en diverse winkelaanbod in het kernwinkelgebied, en de concentratie van een aantal grote ketens rondom de Markt.

Het voorstel om de inrichting van een deel van de Markt robuuster te vergroenen is gebaseerd op een parkeerdrukmeting. Deze meting laat zien dat er nog enige parkeercapaciteit beschikbaar is. In combinatie met aanvullende en alternatieve parkeermogelijkheden in het centrum, ontstaat er ruimte om o.a. meer groen toe te voegen aan het centrum.

Bent u als raad van mening dat deze beperkt beschikbare parkeercapaciteit benut kan worden om de 'groene kwaliteit' van het centrum van Burgum te versterken en tegelijkertijd bij te dragen aan klimaatadaptatie?

3. Fasering en investeringen in het centrumgebied

Het Centrumplan gaat uit van een fasering per straat. De bijbehorende investeringen en de uitwerking daarvan in de meerjarenraming zijn inzichtelijk gemaakt. Wegen de kosten hiervan op tegen de baten; een kwaliteitsimpuls van het regionaal winkelcentrum Burgum? Wat wil uw raad het college mee geven.

Burgum, 19 augustus 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

mevr. C. Schokker-Strampel